

STÅ SAMMEN

– mot sosial dumping!
– mot rasisme!

Støtt de streikende!

Både Oljearbeidernes Fellessammenslutning (OFS) og Heismontørenes Fagforening streiker mot sosial dumping. akp.no intervjuer Kari Bukve, organisasjonssekretær i OFS og Terje Skog, leder av El&it-forbundet i Oslo, om konfliktene.

akp.no: Kari, hva er hovedkravet til de rederiansatte som streiker på norsk sokkel?

Kari Bukve: Kravet er at alle, uansett nasjonalitet, skal ansettes i norske selskap med norske lønns- og arbeidsvilkår.

akp.no: Hva er bakgrunnen for kravet?

KB: Det har vært en utglidning. Rederne bruker arbeidere ansatt i utenlandske selskap som er registrert i skatteparadiser, på dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn norskregistrerte firmaer. Oljearbeidere blir sagt opp når det er nedgangstider, og vi registre-

rer at hvis en er over 40, er det vanskelig å bli gjenansatt!

akp.no:

Hvor mange er berørt av konflikten?

KB: Per i dag er 200 i streik, 300 er i lockout og 75 er varslet ut i streik.

akp.no: Taper rederne mye penger på konflikten?

KB: Nei. Oljeselskapene dekker mesteparten av tapet. På den måten blir de største monopolbedriftene i Norge, som Statoil og Hydro, også motstandere. Jeg regner med at grunnen til at de vil knekke streiken, er at de er redd for smitteeffekten.

akp.no: Kan OFS vinne?

KB: Vi kan holde på lenge. Våre medlemmer er veldig motivert på grunn av det de har blitt utsatt for de siste åra.

Kari Bukve, OFS

Terje Skog, EL&IT

akp.no: Kan dere vinne helt aleine?

Kari Bukve: Nei. Skal vi vinne, er vi helt avhengig av politisk støtte fra andrefagforeninger. Slik støt-

te har vi allerede fått. En tillitsvalgtkonferanse i El&it-forbundet med 80 deltakere vedtok støtte, Statsbanenes Verkstedarbeiderforening i Oslo likeså. Vi har dessuten fått en anonym gave på 50 000. Vi tar gjerne i mot flere anonyme gaver!

akp.no: Terje, hva er deres hovedkrav?

Terje Skog: Vi krever at arbeidsgiverne skal samarbeide med oss om at norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde i Norge for heismontører. Et virkemiddel er allmenngjøring av tariffavtaler.

akp.no: Hvor mange av dere er i konflikt?

TS: Ca. 220.

akp.no: Rammer dere arbeidsgiverne økonomisk?

TS: Det er klart vi rammer dem økonomisk. Men det er ikke umulig at NHO dekker en god del av gildet i denne konflikten for arbeidsgiverne.

akp.no: Hvor lenge kan dere holde ut økonomisk?

TS: Vi holder lenge! Og vi ber ikke om økonomisk støtte.

akp.no: Hvordan skal dere vinne kampen?

Terje Skog: Ved at den øvrige fagbevegelsen tar tak og engasjerer seg. Demonstrasjonen utafor NHOs hovedkvarter 20. september var et slikt tiltak. Vi regner også med at vår streik blir en del av de landsomfattende aksjonene 11. november. Vi satser også på at det blir sympatiaksjoner.

akp.no: Åssen er samarbeidet med OFS?

Terje Skog: Vi har samarbeidet lenge og gir hverandre gjensidig støtte.

akp.no: Lykke til til dere begge!

Norge ut av Irak og Afghanistan!

NAZISTENES ORGANISASJONER

Leder

Jorun Gulbrandsen
jorgul@online.no

Fanden sjøl

Kjært barn har mange navn. Men det har Fanden også. I de gamle, overtroiske dagene kunne det bære galt av sted hvis en tok ordet Fanden i sin munn. Da kom han. Da var det tryggere å si, Han sjøl, Gamle-Erik eller Hinmannen.

Arbeiderklassen angripes fra alle hold. Folketrygd og pensjoner skal bli langt dårligere. Noen ønsker normalarbeidsdagen vekk. Noen jobber for å utrydde tariffavtalene. Hvem er disse noen? Hvem er Fanden?

Kapitalistklassen! Den som eier bankene, forsikringsselskapene, industrien, kommunikasjonsmidlene og energikildene. Den legger føringene for hva som til slutt kommer fra regjeringsoppnevnte utvalg i Norge. Om svekking av arbeidervernet – for eksempel.

Grunn: Den europeiske kapitalistklassens planer om å vinne økonomisk over USA og Japan/Kina. Et viktig skritt er å senke prisen på arbeidskrafta. Det er grunnen til øst-utvidelsen og til EU-kommisjonens forslag til tjenstedirektiv som påbyr lavest mulige standard på alt. Kapitalistenes aller søtteste drømmer er skrevet ned i dette direktivet.

Når lovløshet, usikkerhet og fattigdom sprer seg, skapes forutsetninger for at arbeidere ser sin nabo over grensa eller tvers over veien som sin fiende. De rike gir de fattige skylda for at de er fattige. De fattige gir også de fattige skylda. Statens rasistiske politikk overfor minoriteter skaper et klima hvor rasisme blir alminnelig akseptert. Norske arbeidere skal lære å føle seg ett med sine norske eller hvite utbyttere blant kapitalistene på grunn av naturlig «etnisitet». Nazister får politisk næring og går løs på minoriteter som har minst mulighet til å forsvare seg.

Kapitalistklassens paradisi er det store flertallets helvete. Barbariet har kommet lenger enn hva de fleste av oss er klar over! På den nylig avholdte konferansen Kvinner på tvers deltok tillitsvalgte og medlemmer fra ei lang rekke fagforeninger. Mange kvinner fortalte om hvordan det var på deres arbeidsplasser nå. Det sterke inntrykket ble at vi går rundt med et falskt bilde av at Norge har et regulert og ordentlig arbeidsliv. – Gjør barbariet synlig! var oppfordringa.

Det er ingen liten fiende vi har med å gjøre. De store kapitalgruppene i verden ute i krigen om profitten. Her nytter det ikke bare med med høringsuttalelser!

På slagmarka: Ja, hvor mye av arbeidervernlovene, de kollektive lønnsavtalene, rettsvernet, beskyttelsen under sjukdom, skade og alderdom, – hvor mye av dette skal ligge ødelagt tilbake? Hvordan får de mest utsatte det – kvinnene og minoritetene?

Noen har tatt opp kampen. Heismontrønes fagforening og oljearbeiderne i OFS streiker for at alle arbeidere i Norge, uansett hvor de kommer fra, skal ha norske lønns- og arbeidsforhold. Det er en kamp som fremmer enheten mellom norske og utenlandske arbeidere. Det er en kamp mot sosial dumping. Fagforeninger og klubber: Send dem støtteuttalelser og penger! Det koster å streike, både mentalt og økonomisk! *Det er Fanden sjøl de har gitt seg i kast med.*

Nulltoleranse mot nazisme!

En av dem som er tatt etter våpentveriet ved Jørstadmoen militærleir, en 26 åring fra Vestfold, innrømmer at han er tilknyttet nazigruppa Vigrid. Nazisme betyr vold. Akp.no forteller her om nazistenes nettverk.

Alle organisasjonene i og i utkanten av dagens nazimiljø springer mer eller mindre ut av det samme miljøet. Da nazismen igjen ble synlig tidlig på nittitallet, kunne man peke på tette bånd til restene av Vidkun Quislings Nasjonal Samling. Den nazistiske skinheadkulturen ga

gammelnazistene nytt håp. Det var med god økonomisk hjelp fra dem og fra eldre rasister uten historiske røtter til nazismen, at det norske nazimiljøet kunne vokse igjen.

Boot Boys

Den mest synlige av nazistenes virksomhet gjennom nitti- og tidlig totusental var den utilslørte voldsnazismen. Grupper som Ariske Brødre, Viking og mer perifere grupper endte opp med Boot Boys som en slags fellesnevner. Disse

Mikkel Vetvik

Werner Holm

gruppene hadde vold, trusler og trakassering av meningsmotstandere som hovedgjefte og uttalt mål. Gjennom hele nittitallet stod de bak regelmessig terrorisering av innvan-

Gjennom hele nittitallet stod de bak regelmessig terrorisering av innvandrere, flyktninger, homofile, fagforeningsfolk, funksjonshemma og kommunister.

NAZISTENES ORGANISASJONER

svensk modell og har tette bånd til det langt større og hardere nazimiljøet i Sverige.

Nasjonal Ungdom og Vigrid

Nasjonal Ungdom fører sammen med Vigrid voldsnazismen videre, riktignok uten skinheadkulturen. Begge organi-

Nasjonal Ungdom fører sammen med Vigrid voldsnazismen videre, riktignok uten skinheadkulturen.

sasjonene jobber for å virke demokratiske og har tonet ned voldsdyrkelsen eksternt. Likevel kan vi dokumentere flere tilfeller av organisert vold og trusler mot meningsmotstandere, anført av nazister derfra.

Et av eksemplene er den vedvarende naziterroren på Jessheim på Romerike, der Nasjonal Ungdom-medlemmene Jan Ruud og Tom Erik Søberg har stått bak flere

voldsangrep og telefontrusler. Det er ingenting som tyder på at tradisjonen fra det gamle Boot Boys vil dø hen, så lenge Nasjonal Ungdom får rekruttere fritt og spre den rasistiske propagandaen sin uten rettslige konsekvenser.

Nye forsøk i partipolitikken

Gjennom åra har nazistene gjort en rekke fäfengte forsøk i partipolitikken. De har vært listefyll i rasistiske partier som Arne Myrdals Stopp Innvandringen, de har gjort kuppforsøk i minipartier som Ensliges Parti, og de har stifta en rekke partier sjøl. Det er stadig nazister i Fedrelandspartiet. Det siste partiprojektet er NasjonalAlliansen. Partiets navn og logo er lånt fra det franske høyreekstreme partiet Front National, ledet av rasisten Jean-Marie Le Pen, i håp om økonomisk støtte fra den franske storebroren. NasjonalAlliansen blei danna i 1999 og skulle være partiet som samla alle nazister og høyreekstreme krefter under en paraply.

NasjonalAlliansen

Prosjektet oppsto med bakgrunn i bruddet mellom naziorganisasjonen Forente

Det er stadig nazister i Fedrelandspartiet. Det siste partiprojektet er NasjonalAlliansen.

Nasjonalister og Fedrelandspartiet, men tok med seg restene av Hvit Valgallianse og Folkebevegelsen Mot

Forente nasjonalister

Innvandring og et par andre grupper. Den store visjonæren den gang var Kjell Tore Vogsland fra Telemark. I 2000 skifta partiet navn til Norsk Folkeparti og tonet ned den ekstreme rasismen i håp om å kapre mandater ved valget. Resultatet var at de mest dedikerte nazistene mista interessen, og partiet blei mindre. Lederen Oddbjørn Jonstad blei sparka ut, partiet tok tilbake sitt opprinnelige navn, og i dag er de på vei tilbake med mål om å stille lister i alle fylker ved kommende valg.

Ledere med nazibakgrunn

I dag ledes partiet av kjente nazister med bakgrunn i det voldelige skinheadmiljøet. Partilederen, Terje Nordlien, er kjent fra den åpent hitleristiske organisasjonen Norges Nasjonal-sosialistiske Bevegelse. Den har ikke klart å utrette stort blant de norske nazistene og er mer prega av uniformsreglement enn politikk. Nordlien er også et av bindeleddene mellom dagens nazister og gammelnazistene. Han har hatt jevnlig kontakt med det nå nedlagte Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie og driver et nettsted om de norske frontkjemperne. Kassereren, Jon Christian Gulbrandsen er kjent fra nazigruppa Viking på nittitallet og seinere det voldelige nazimiljøet på Bøler i Oslo. Det er i det hele tatt ikke vanskelig å spore opp brunt grums i NasjonalAlliansen. Rasisme dominerer partiprogrammet.

Jon Christian Gulbrandsen

Demokratene

Også i partiet Demokratene finnes det i dag kjente nazister. Partiet blei stifta av Vidar Kleppe etter at han blei kasta ut av FrP på bakgrunn av nettopp sin ekstreme rasisme. Med seg på laget har han blant andre den kjente nazisten Tord Foorabally Morsund. Sistnevnte er kjent fra miljøet rundt bombedømte Petter Kristian Kyvik og naziedderkopp Michael Knudsen, og driver i dag det såkalt patriotiske tidskriftet Nation & Kultur. Foorabally Morsund har deltatt i flere av nazistenes voldsaksjoner og var en periode redaksjonssekretær i nazibladet Fritt Forum/Norsk Blad. Nation & Kultur bruker han blant annet til å reklamere for den årlige Salemmarsjen i Sverige, som i dag fungerer som skandinaviske nazisters viktigste fellesmarkering. Foorabally Morsund har stått for en slags intellektuell orientering blant norske nazister og imponerer blant sine meningsfeller. Han er nok også med på å trekke nazistene til stemmeurnene for Demokratene.

Økende rekruttering blant unge

Etter det tragiske drapet på femten år gamle Benjamin Hermansen i 2001 sank aktiviteten og følgelig rekrutteringa blant norske nazister. Ei gruppe som fortsatte som vanlig, var imidlertid

nazisekta Vigrid. De kaller seg et etnisk religiøst trossamfunn og blander odinisme, norrøn mytologi og antikommunisme med åpen nazisme. Organisasjonen ledes av den 61 år gamle rasismedømte nazisten Tore Wilhelm Tvedt. Han var mannen som i sin tid starta Boot Boys, men han forlot organisasjonen etter å ha gått lei av fyllebråket blant skinheadsene. Tvedt er tilsynelatende gal og ekstremt paranoid, men framstår likevel som svært karismatisk overfor unge mennesker. Han er svært jødefiendtlig og en av få blant de norsk høyreekstreme som titulerer seg sjøl som nazist.

Tore Tvedt, Vigrid

Tore Tvedt – døperen

Vigrids hovedaktivitet har bestått i å reise landet rundt og avholde de såkal-

Vigrids hovedaktivitet har bestått i å reise landet rundt og avholde de såkalte dåps- og konfirmasjonssermoniene sine.

te dåps- og konfirmasjonssermoniene sine. Slik trekkes unge inn i nazistenes nettverk gjennom et mystisk og spennende rituale, og veien er kort fra Vigrid til de andre naziorganisasjonene. Det er mange eksempler på nazister som har blitt rekruttert til Vigrid og som seinere har funnet veien til andre naziorganisasjoner.

Et felles ansvar

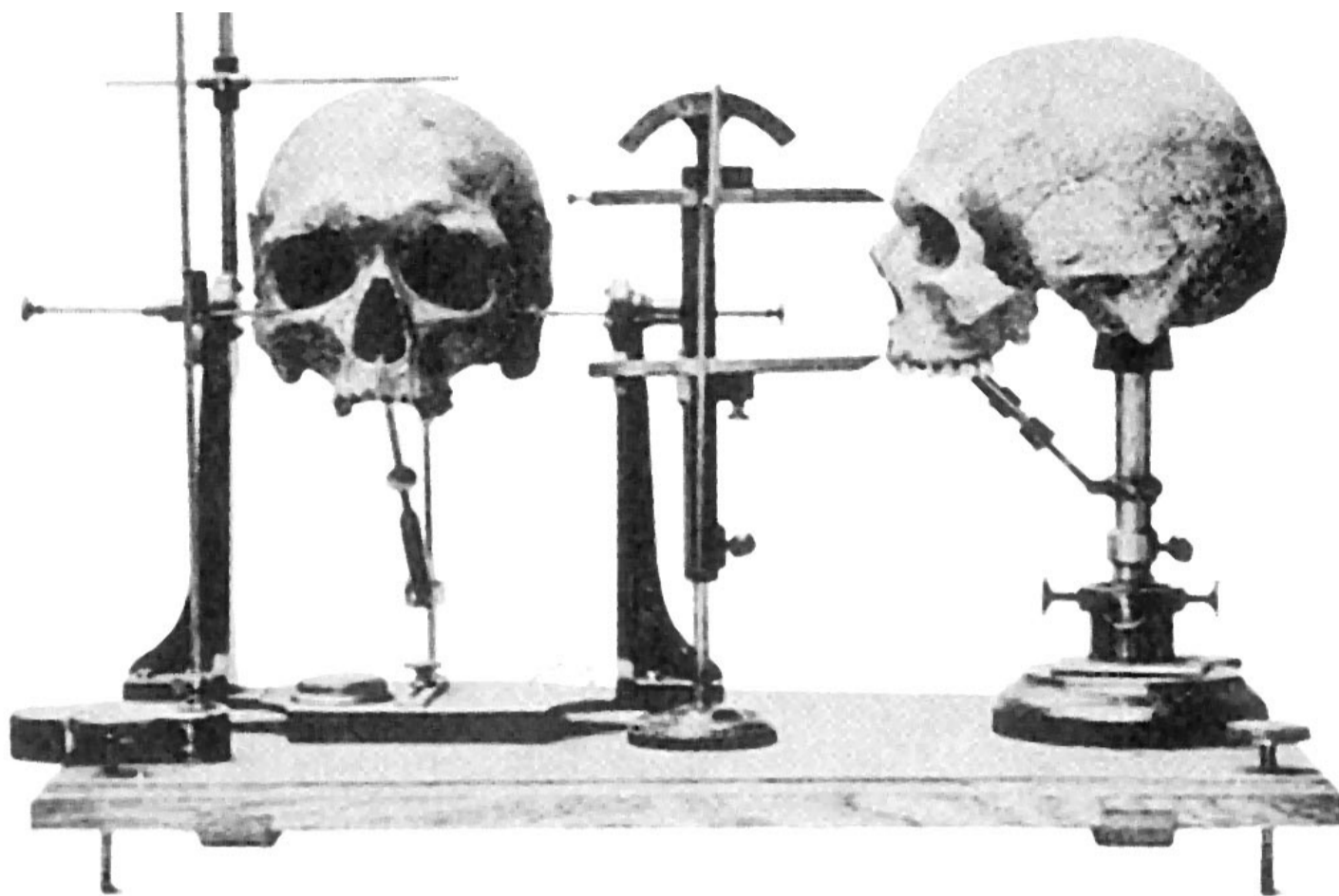
Ofte blir den antirasistiske kampen forsøkt framstilt som en gjengkrig mellom ungdom på skråplanet, uten noe reelt politisk innhold. Antirasister har alltid forsøkt å peke på at uansett hvilke rekrutteringsmetoder nazistene benyt-

Nazismen er en voldelig ideologi, og nazistenes praksis handler om kriminalitet, vold og drap.

ter seg av, enten det er Boot Boys' skinheadkultur og Hvit Hat-musikk, Nasjonal Ungdoms turer i skog og mark eller Vigrids forlokkende mystikk, så er organisasjonene bygd opp rundt antisemittisme, rasisme og ekstrem høyrepolitikk.

Nazismen er en voldelig ideologi, og nazistenes praksis handler om kriminalitet, vold og drap. Nazistene utgjør en fysisk trussel, spesielt mot minoriteter. I 1975 ble kjente, organiserte nazister sparket fra sin arbeidsplass i Oslo Sporveier fordi de bl.a. drev med kartlegging av arbeidskamerater. Fagforeninga ville ikke ha dem der. Dette er et positivt eksempel i kampen mot organiserte nazister, som må konfronteres over alt hvor de er synlige.

HVA ER RASISME OG ETNISITET

Redskaper for å måle kroppen. Troen var at man fant spesielle mentale egenskaper. Fra boka «Kortskaller og langskaller» av Jon Røyne Kyllingstad.

Greven inni hodet

Tenk deg at du har en rekke med 100 klinkekuler. Den første er klart grønn, den siste er klart blå, og alle mellomsjatteringene fordeler seg jevnt over de resterende 98 kulene. Å dele klinkekulene inn i blå og grønne blir meningsløst.

Morten Falck

Journalist og medlem av AKP

Ingen greve har forårsaket så mye lidelse og død som Henri de Boulainvilliers. Han gikk i graven uten å ane noe om det, og de færreste har hørt om ham. Men han spøker inni hodene våre.

Det var nemlig grev Henri de Boulainvilliers som oppfant det rasebegrepet vi kjenner. Det gjorde han i boka «Historien om Frankrikes gamle styreskikk», som han skrev for sine barnebarn. Boka ble gitt ut i Haag i 1727. Da hadde greven vært død i fem år. Men boka skapte en stor, vitenskapelig strid, og påvirket sin tids lærde.

Før det snakket ingen om menneskeraser. Ordet rase hadde en annen betydning. Det henger igjen i uttrykk

Ordet rase hadde en annen betydning. Det henger igjen i uttrykk som «The human race» – som betyr «menneskeslekten».

som «The human race» på engelsk og «La race humain» på fransk, som betyr «menneskeslekten», alle mennesker. I en god ordbok kan du finne ut at ordet «rase» kommer fra det latinske «generatio», som i middelalderens

Italia blir til «razza» og brukes om elveløp (det er det samme ordet som i «billrace») eller slektslinje. Spanierne brukte ordet «raza» om spesielt fine slekter. Franskmenne fikk ordet fra spansk, og brukte det om fine adelsslekter. Og det er her greven kommer inn.

«Frankerne – en egen rase»

Grev de Boulainvilliers var gjennomsyret av ultra-aristokratiske forestillinger, og en ivrig tilhenger av det gamle føydalsystemet. Han var motstander av kongemakta og bekjempet eneveldet. Kanskje ikke så klokt, for solkon-

Boulainvilliers hevder at den opprinnelige adelen er frankere, som han definerer som en egen rase.

gen Ludvig den 14. var ingen forsonlig herre, han kastet greven i kasjotten. Der brukte han sine siste år til å skrive boka om Frankrikes gamle styreskikk, som er et ideologisk forsvar for de gamle adelsslektenes herredømme.

Boulainvilliers hevder at den opprinnelige adelen er frankere, som han definerer som en egen rase. De hersker med erobrerens rett over den rasen de i sin tid beseiret, nemlig gallerne, som utgjør tredjestanden, det franske folket.

Men at den frankiske «rasen» beseiret den galliske, er ikke tilfeldig. De to rasene har bestemte egenskaper, som avgjør deres skjebne:

Skapt til å herske

Frankerne er naturlig krigerske, herdet av hjemlandets barske klima og karrige jordsmonn, de er ekstremt

fruktbare og ute av stand til å slå seg til ro med hjemlige sysler, de må ut og skape noe nytt, erobre og organisere – kort sagt, de er skapt til å herske.

Gallerne er derimot noen karakterløse sveklinger, de er lystige og søker lettvinde utveier. De arbeider, men overgir fruktene av sitt arbeid til frankerne, og deres ungdom byr seg fram til adelen som kanonføde. De er ute av stand til å regjere.

Determinisme

Rasebegrepet er altså skapt for å begrunne undertrykking, og begrunnes med blodsmystikk og arv. Til denne dag er det dette som er kjernen i rasebegrepet: Hvis du hører til en bestemt «rase», har du visse egenskaper som du er født med og ikke kan slippe unna. Rasebegrepet er deterministisk. Du kan flytte, legge om vaner og livsstil, bytte religion, fornekte dine foreldre – alt er like nytteløst. En gang franker, alltid franker. Eller jøde, neger, langskalle, kortskalle.

Det fungerer splittende på folket, som blir med opptatt av betydningsløse forskjeller enn av sine felles interesser.

Splittende

Det er nettopp dette som gjør «rase»begrepet så nyttig, og så vanskelig å bli kvitt. Herskerne er interessert i det. Det fungerer splittende på folket, som blir mer opptatt av betydningsløse forskjeller enn av sine felles interesser. Dermed kan engelske arbeidere settes opp mot irske bønder, tyske arbeidere mot polske arbeidere, norske

fiskerbønder mot samer – og alle sammen mot jødene. Historien om rasebegrepet flyter av blod, for det er historien om imperialismens undertrykking av verdens folk.

Ikke biologi

Men er ikke «rase» et begrep fra biologien? Nei, faktisk oppstår det i historievitenskapen med Boulainvilliers' bok. Den skapte voldsom diskusjon blant de lærde, og begrepet smittet fort over i naturhistorien, som akkurat på den tida var i ferd med å utvikle seg til en egen vitenskap. For vitenskapen ble det om å gjøre å beskrive og kartlegge alle «rasene», og rangere dem innbyrdes. (Det fins massevis av lesestoff. Se ramme.)

Forsvar for undertrykking

Rasetenkningen ble helt allmenn. Selv om det hele tida fantes en opposisjon, ble det vanlig å snakke om raser, og definisjonene ble stadig mer finurlige og vilkårlige. Mennesker ble veid og målt, og alvorlige, lærde menn bygget karrierer på å påvise at den ene «rasen» var mer primitiv enn den andre, og at de kunne skilles fra hverandre ved hjelp av bestemte ytre kjennetegn. Teoriene deres tjente som forsvar for kolonimaktens brutale undertrykking, og for undertrykking og terror på hjemlig jord. Amerikanske forskere sto ikke tilbake for de tyske. Men også nordiske forskere var med. Norske «rasebiologer» som Jon Alfred Mjøen og Halfdan

Teoriene deres tjente som forsvar for kolonimaktens brutale undertrykking, og for undertrykking og terror på hjemlig jord.

HVA ER RASISME OG ETNISITET

«Mannen var av etnisk opprinnelse»

Ettersom det er blitt «politisk ukorrekt» å snakke om raser, blir nye begreper tatt i bruk som skalkeskjul for det samme innholdet. Ett av disse nye ordene er «etnisk». Men til forskjell fra «rase» finnes det etnisitet.

Morten Falck

«Etnisk» er et vanskelig ord. Det brukes på forskjellige måter. Myndighetene legger planer for etnisk likestilling og snakker om etnisk diskriminering. I platebutikkene har de hyller for etnisk musikk, noen snakker om etnisk dans, på internett finner du begreper som etnisk personalpolitikk, etnisk jobbformidling, etnisk mat, etnisk stoff, etnisk shopping, etnisk handel, ja til og med etnisk verdenshandel(!) – og etnisk kamp (men da er vi over i rasisme og nynazisme).

Folk

Ordet «etnisk» er egentlig gresk. Det greske ordet «ethnos» blir vanligvis oversatt med «folk». Men hvordan definerer vi det? Hvem er «det norske folket»? Salmedikteren og demokratene Grundtvig sier det enkelt: «Til et folk de alle høre, som sig regne selv dertil.» Det er i tråd med menneskerettstradisjonene fra siste halvpart av 1700-tallet («alle mennesker er født frie og med de samme rettigheter...»). Men det finnes mindre subjektive kriterier å gå etter. Vi pleier å si at et folk (eller en nasjon) er et stabilt fellesskap av mennesker som har oppstått historisk og som har felles språk, territorium, økonomisk liv og en felles nasjonal kultur. Den definisjonen sier at nordmenn er ett folk, svensker et annet, og samer et tredje folk.

Etnisk norsk hindu
Men den sier også at f. eks. hudfarge og reli-

gion ikke spiller noen rolle. En kvinne som er født og oppvokst i Norge, snakker norsk og har gått på norsk skole, og deler den norske kulturen (folkeeventyr, 17. mai, tur i skog og mark, geitost, fiskeboller, fårikål, for demokrati og mot krig og glemmer å si takk når hun snakker engelsk, slik at engelske og amerikanske turister syns hun er litt uhøflig), hører til i det norske folket, uansett om hun har mørk hud, skeive øyne, og er muslim eller hindu. Og uansett om foreldrene hennes er flyktninger fra en annen verdensdel. Hun er etnisk norsk. På den demokratiske venstresida er tradisjonen slik. For oss er det viktig å legge vekt på det som er felles, og forskjellene mennesker imellom gjør fellesskapet rikere. På vår side har vi alltid ment at barn født i Norge skal være berettiget til norsk statsborgerskap, slik barn født i USA automatisk har fått amerikansk statsborgerskap.

Føydal blodsmystikk

Men det finnes andre tradisjoner. Tyskland gir tysk statsborgerskap til etterkommere etter tyskere som utvandret for flere hundre år siden, men ikke til barn født i Tyskland av foreldre og besteforeldre født i Tyskland, hvis oldeforeldre kom fra Tyrkia. Det er gammel, føydal blodsmystikk som styrer statsborgerskapet i forbundsrepublikken. Når norske myndigheter nå vil stramme inn reglene for statsborgerskap, går det i samme retning. Statsborgerskapet knyttes til «arv» og avstamning.

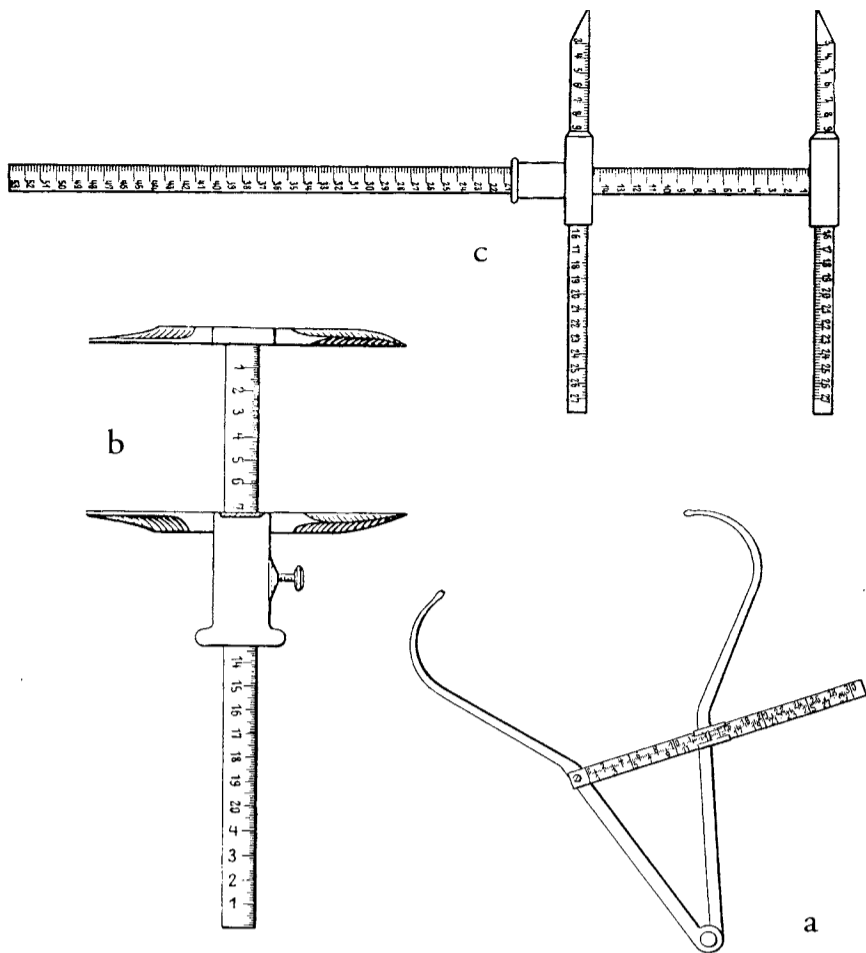
Det tilsynelatende uskyldige ordet «etnisk» blir oftest brukt for å understreke at det dreier seg om noe fremmed, noe som har med «de andre» å gjøre – som i «etnisk mat», «etnisk handel». Men ord skaper tenkning, og vi bør tenke oss om før vi tar dem i bruk.

Biologi

En skribent på internett kommer med et hertesukk: «Vi seier også ting som: mannen var av etnisk opprinnelse. Denne setningen fortel egentlig ingenting; det er få menn som ikke har ein etnisk opprinnelse, men vi skjønner likevel at det var snakk om ein mørkhuda mann.» For anti-rasister er det viktig å være oppmerksom på at ordet «etnisk» er tvetydig. Det kan beskrive noe reelt, som når vi snakker om etniske minoriteter i Kina eller etniske konflikter på Balkan. Men det kan fort bli et skalkeskjul for rasistisk tenkning, en makt til å definere hvem som er «de andre». Det har i mange sammenhenger overtøner som «vi handler ut fra logikk og fornuft, men de andre handler ut fra sin etnisitet». Som når Frp og Ap nå vil endre straffelovens § 135 A (rasismeparagrafen) fra å handle om «rasistiske og hatefulle ytringer» til å forby «ærekrenkelser rettet mot medfødte biologiske eller kulturelt nedarvede sosio-kulturelle karakteristika». Her ligger deterministisk rasetenkning like under overflaten. Hva er «medfødte biologiske sosiokulturelle karakteristika»?

Nasjon

Etnisitetsbegrepet er omstridt, og har særlig vært kritisert fra 3. verden- hold. Trenger vi det virkelig, eller kan vi bruke begreper som nasjon i stedet?

Bryn hadde en høy stjerne i Tyskland under Hitler.

Da 2. verdenskrig var slutt og røyken fra konsentrasjonsleirene hadde lagt seg, ble det gjort forsøk på å «rydde opp» i vitenskapen, og berge en anstendig kjerne i rasebiologiens hav av grums. Men det bød på problemer å finne holdbare kjennetegn. For uansett hva man valgte, var det umulig å få kartet til å stemme med terrenget.

Menneskeraser finnes ikke

Det var genetikken som til slutt forklarte hvorfor: Mennesket er en ny art, med lite variasjon i arvestoffet. De variasjonene som fins, er spredt over de fleste befolkningsgrupper – og alle overganger er glidende. Etter hvert som gene er blitt kartlagt, har det vist seg at det ikke finnes noe grunnlag for å dele menneskene inn i raser.

Biologene foretrekker å snakke om

underart heller enn rase, og definerer det som «en gruppe innenfor en art som har flere felles arvelige egenskaper som gjør at den kan skilles fra andre grupper». Det er her raseteoriene strandeder. For de trekkene som blir brukt til å definere rase, henger ikke sammen. Hudfarge henger ikke sammen med hårtype, neseform eller øyenform, blodtype eller fysiske proporsjoner. Og hver enkelt karakter fordeler seg som et kontinuum, grensene er ikke der. Tenk deg at du har en rekke med 100 klinkekuler. Den første er klart grønn, den siste er klart blå, og alle mellom-sjatteringene fordeler seg jevnt over de resterende 98 kulene. Å dele klinkekulene inn i blå og grønne blir meningsløst.

Akkurat så meningsløst som å dele menneskene inn i «raser». Det finnes ikke vitenskapelig grunnlag for raseteoriene.

Morten Falcks forslag til lesing

1. En veldig bra norsk bok om rasebegrepet: Torgeir Skorgen: «Rasenes oppfinnelse. Rasetenkningens historie». Spartacus forlag 2002, ISBN 82-430-0189-1. Den har noen svakheter, som jeg har pekt på i en anmeldelse i Røde Fane nr. 4, 2002. Du finner den på nettet: <http://www.akp.no/rfane/2002/04/morten-falck.php3>. En artikkel fra Aftenposten om samme tema: <http://www.oslopuls.no/cityguides/nav/news.jhtml?id=438471&context=culture>
2. En annen norsk bok, som vesentlig handler om den intellektuelle tradisjonen: Nils Johan Lavig: «Rasismens intellektuelle røtter». TANO Aschehoug 1998, ISBN 82-518-3803-7
3. En klassiker, som alle antirasister burde lese (finnes ikke på norsk): Stephen Jay Gould: «The Mismeasure of Man». Norton, 1981, 2. utgave 1996. ISBN 0-393-31425-1. Finnes i paperback

RASISME

– Typisk å gi innvandrerne skylda

I løpet av de tre siste åra har norsk innvandringsdebatt gjort en skarp høyresving. «Dette har vi hevdet i mange år. Velkommen etter!» Slik lyder det faste omkvedet når Carl I. Hagen uttaler seg om innvandringspolitikk på tv.

akp.no har bedt Anne Minken, som arbeider med innvandringshistorie, om en kommentar.

– Carl I. Hagen er for beskjeden, sier hun.

– Han kunne med full rett skryte av at han og partiet hans knytter seg til en flere hundre år gammel tradisjon i norsk innvandringsdebatt. I dag er Finnskogen en romantisk turistattraksjon. Men for noen hundre år sia ble de finske innvandrerne der beskrevet som et barbarisk og ukristelig folkeslag. Kvenene i Nord-Norge ble ansett som upålitelige mongoler. Det er en lang tradisjon for å gjøre innvandrerens ansvarlig for samfunnsproblemer som

fattigdom, fyll og kriminalitet. Det fikk svenske innvandrere merke under den store arbeidsinnvandringen fra Sverige i andre halvdel av 1800-tallet. De var ikke fremmedartede kulturelt, men det var mange av dem i området rundt Oslofjorden, og de tilhørte gruppa småkårsfolk. I mellomkrigstida var det en ganske utbredt oppfatning om at alt det gode borgerskapet ikke likte, kom med innvandrere: Sosialisme, anarkisme, kriminalitet, gudløshet og fyll.

Anne Minken

Liberal venstreside

akp.no: Hva er nytt i norsk innvandringsdebatt i dag?

– Det er at også det du kan kalle en liberal venstreside hopper på den innvandringsrestriktive linja. De siste utspillene har kommet fra Berthold Grünfeldt som har karakterisert norsk integreringspolitikk som «naiv» og

«snillistisk», og fra sosialantropologen Thomas Hylland Eriksen som med utgangspunkt i knivdrapet på Oslo-trikken har gått inn for å opprette asylmottak i Afrika. Det har han siden gått tilbake på. Men psykiatriproblemet gav ham uansett tanker om innvandringa. Kanskje er det et behov for å finne enkle svar og greie løsninger. Det Grünfeldt og Hylland Eriksen vil, er jo å bruke innvandringspolitiske tiltak for å løse grunnleggende problemer som alle moderne kapitalistiske samfunn sliter med.

Finn årsakene

– Grünfeldt er opptatt av høyt trygdeforbruk. Men skyldes utstøtingen fra arbeidslivet gebrokkent norsk og fremmedartede verdier? Dette er jo en nådeløs prosess som også rammer mange arbeidstakere med norsk bakgrunn. Og hvorfor er det i første rekke asylpolitikken Hylland Eriksen kaster seg over i forbindelse med trikkedrapet? Denne saka har synliggjort andre problemer som det må være viktigere å gripe fatt i. Vi har fått nok et eksempel på hvor-

dan sosialkontorene avviser folk i dyp krise og på hvordan den berykta svingdørspsykiatrien fungerer.

Maktas vokabular

akp.no: Men har ikke kritikerne noe rett når de hevder at innvandrings- og integreringspolitikken har vært «naiv og snillistisk»?

– Både innvandrings- og integreringspolitikken har fulgt konjunkturrene. Det er alltid mindre åpenhet for å ta mot flyktninger og asylsøkere når arbeidsmarkedet er vanskelig, og da kommer også påstandene om at det er innvandrernes «annerledeshet» som skaper problemene. «Snillistisk» synes jeg er et ganske ekkelt ord. Det tilhører maktas vokabular. En sånn språkbruk må være svært provoserende både for den innvandrergenerasjonen som bodde i overfylte brakker og tok de tyngste og dårligst lønna jobbene, og for de yngre generasjonene som møter veggen på bolig- og arbeidsmarkedet på grunn av et skaut eller et utenlandsk navn.

EU påbyr sosial dumping

50 kroatisk og 35 polske arbeidere jobba inntil i sommer på Borregaard med et nytt forbrenningsanlegg. For 33 kroner timen. Saka er anmeldt med henvisning til dagens lovverk. Med EUs foreslåtte tjenstedirektiv vil slike forhold bli lovlig og vanlig. «Ut av EØS» er derfor en utmerka vei ut.

Dag Thoresen i RV har anmeldt Borregaard til politiet for brudd på utlendingsforskriften. I paragraf 2 heter det at «Lønns- og arbeidsvilkår må ikke være dårligere enn etter gjeldende tariffavtale, regulativ eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke». Ingenting har skjedd hos politiet til nå.

85 000 kroner

Hvis en ikke tar hardt i, har hver arbeider blitt frastjålet ca 85 000 kroner. Et østerriksk selskap, Austrian Energy & Environment AG, hadde hovedoppdraget og hadde leid inn kroatene og polakkene. De stjalne pengene går i hovedsak i lomma til dette firmaet. Hvor stor fordel Borregaard har hatt av underbetalinga da de gav firmaet anbudet, vites ikke. Men det er helt klart at

Borregaard legitimerer denne typen virksomhet.

Slike saker florerer for tida. De kan fortsatt bli stoppa. Men når EU-kommisjonens forslag til «tjenstedirektiv» blir gjennomført, blir det som skjedde på Borregaard fullt lovlig i alle EU- og EØS-land. En svært god grunn til å slåss for at Norge sier opp EØS-avtalen så fort som overhodet mulig!

EUs «tjenstedirektiv»

Det går ut på at for eksempel bygningsarbeideres arbeid (en tjeneste) skal kunne tilbys alle EU- og EØS-land. Men lønn og arbeidstid skal være slik det er i hjemlandet deres. Er en «tjeneste» lovlig i ett land, skal den også være lovlig i alle andre. Et firma som leier ut arbeidskraft kan registrere seg i Polen, skaffe polske arbeidere med lav lønn og lange dager, – og kontrollen med hvordan arbeiderne har det og hvordan arbeidsresultatet blir, skal kontrolleres av myndighetene i Polen.

Klassekamp eller rasisme?

De som lever av å utbytte andres arbeidskraft, vil sjølsagt ha vekk de nasjonale reglene for å kunne gjøre nytte av det lavest mulige nivået som finnes innafor EU. Det er EU-kommisjonens uttrykte mål. De vil ha billigst mulig arbeidskraft for å vinne konkurransen med

Det står stille ...

FOTO: TERJE S. KNUTSEN, NORSK HYDRO

amerikansk og asiatisk kapital. Resultatet i arbeidslivet blir en spiral som skrur nedover, der fagforeningene får et forferdelig problem med å fungere. Derfor går hele fagbevegelsen i land der arbeiderklassen har noe å tape, kraftig imot tjenstedirektivet. Arbeiderklassen

ser at barbariet innføres – av kyniske kapitalister.

De som slåss for å forsvare avtaler og rettigheter, blir fort beskyldt for rasisme og fiendskap mot fremmede. Typisk nok sammenlikna Frits Bolkestein fra EU-kommisjonen arbeidernes protester mot

sosial dumping i Belgia med rasismen til Nasjonalfronten, et ekstremt høyreparti.

Nå streiker oljearbeiderne i Oljearbeidernes Fellesammenslutning (OFS) og heismontørene mot sosial dumping. Støtt dem! De går i bresjen akkurat nå.

RØD UNGDOM

Rød Ungdom snekret asylmottak hos Erna Solberg

31. august dukket Rød Ungdom opp utenfor hjemmet til Erna Solberg. Med medbrakte planker, hammer og spiker snekret ungdommene et improvisert asylmottak. Aksjonen retta seg mot Erna Solberg, Kommunaldepartementet og norsk asylpraksis.

Bakgrunnen var at regjeringsadvokaten, i tråd med Solbergs nye asylpraksis, har gått til rettssak for å kaste ut asylsøkere som ikke vil forlate asylmottakene etter at de har fått endelig avslag på asylsøknaden sin. Det er første gang i historia at dette skjer. Det handler om såkalt ureturnerbare asylsøkere, som hjemlanda nekter å ta i mot eller som er statsløse.

– Disse menneskene blir kasta på gata uten noen sosiale eller økonomiske rettigheter. De får ikke jobbe, får ikke etablere fast bolig og får ingen økono-

misk eller sosial hjelp. De er mennesker uten menneskerettigheter i verdens rikeste land, sier Mimir Kristjansson i Rød Ungdom.

– At Erna Solberg definerer hvilke land som er trygge og tvangssender folk hjem, kan ikke kalles annet enn rasisme. Hun har definert hvem hun ikke vil ha i landet, sier Mimir. Hennes kvalmende logikk er at dersom forholdene blir jævlige nok, vil antallet asylsøknader til Norge gå ned.

Rød Ungdom i Høyesterett

I 2001 LA RØD UNGDOM UT tretten skolebøker gratis på nettet. For dette har lagmannsretten idømt organisasjonen en bot på 25 000 kroner. Det nye med denne dommen er at Rød Ungdom er tildelt såkalt foretaksstraff, noe som straffer organisasjonen som helhet og ikke enkeltpersoner som utførte aksjonen. Dette vil heve terskelen for sivil ulydighet betraktelig.

– Sivil ulydighet er en grunnstein i demokratiet. Det er en av de få mulighetene små organisasjoner har til å påvirke menningene til folk flest, sier Caroline Ødegaard i Rød Ungdom.

– Uten penger til reklameboards og tv-reklamer er det viktig å kunne bruke sivil ulydighet for å komme fram med sine synspunkter. Hvis foretaksstraffen blir stående i Høyesterett, vil det bety et sterkt tilbakeslag for det norske demokratiet. Det vil gjøre at små organisasjoner vil ha vanskeligheter med å nå ut til folk med sitt budskap.

Dommen faller i oktober en gang.

Såkalte antirasister

DETTE ER EI bok om hvordan en radikal ungdomsgjeng nedkjempa et voldelig nazimiljø på Hønefoss på midten av nittitallet. Det

er ei god lærebok i antirasistisk arbeid, og den avviser politiske blindspor som forklarer antirasisme som upolitisk gjengkrig. Boka koster 100 kroner og kan kjøpes i Rød Ungdoms nettbutikk på: <http://www.sosialisme.no/butikk>

Idrettsboikott av Israel

Palestina spilte nettopp VM-kvalifiseringskamp mot Usbekistan. Da hindra Israel fem av spillerne i å delta – ved å gi dem utreiseforbud.

Palestinernes appell til FIFA, det internasjonale fotballforbundet, om å få utsatt kampen, førte ikke fram. Palestina mista verdifulle poeng i kampen om VM-plass.

– Dette viser den umulige situasjonen for palestinsk idrett i sin alminnelighet, sier Ibrahim Sabbah fra ungdoms- og sportsdepartementet i Palestina. Han er på en lynvisitt i Norge for å samle støtte til en idrettsboikott av

Israel.

I tillegg til å sabotere bortekamper, hindrer Israel også palestinerne i å ha hjemmekamper. «Hjemmebanen» er i Qatar! Israel anerkjenner jo ikke noen palestinsk stat. Israel vil derfor ikke at palestinerne skal få nytte av symboleffekten det har å spille hjemme.

Israel saboterer fotballen

– Som om dette ikke var nok, hindres treninga også, da Israel legger hindringer i veien for at spillerne skal kunne reise innad i Palestina, sier Sabbah.

– Dette fører også til problemer med å arrangere turneringer mellom palestin-

ske lag. Til og med i en by som Nablus kan det være vanskelig å arrangere kamper mellom lag fra ulike steder i byen, sier Sabbah. Han sjøl er nå blitt ukependler, da jobbreisa som tidligere tok ca 30 minutter, nå tar 3-4 timer hver vei, på grunn av alle sjekkpunktene. Likevel er han nå mest opptatt av å få til en internasjonal idrettsboikott av Israel. Han viser til effekten et slikt virkemiddel hadde i kampen mot apartheidssystemet i Sør-Afrika.

Gi hjelp!

Er du med i et idrettslag, fortell om saka og foreslå idrettsboikott av Israel. Send forslag til Norges idrettsforbund.

Ibrahim Sabbah i Norge for å be om idrettsboikott av Israel. FOTO: AKP.NO

Solidaritet med Irak!

– Nei til norsk krigsdeltakelse!

Bondevik og Petersen vil at 40 irakiske offiserer skal trenes opp ved Nato-senteret Jåtta i Stavanger. Ingen av partiene på Stortinget protesterer når dette legges fram for dem. Det er mulig at SV nå snur og blir imot, hvis partiledelsen tar hensyn til at den er på kollisjonskurs med majoriteten av deres medlemmer og velgere.

Arnlfot Ask
Internasjonal sekretær i AKP

Fredsbevegelsen må belage seg på at treninga blir satt ut i live i høst. Det eneste som kan hindre det, er en mobilisering av alle som er imot. Her snakker vi om det store flertallet i folket.

Folk vil ikke at Norge nå blir dratt enda tettere inn i krigen.

Okkupasjonen godtas

Etter å ha tatt avstand fra USAs krig mot Irak, bifaller likevel Dagsavisen på lederplass 17. september at utenlandske styrker må være i Irak. De vil at marionettesoldater trenes opp i Norge, fordi «det er nødvendig først å sette irakerne i stand til å ivareta sin egen sikkerhet». På samme måte som nestlederen i SV, Øystein Djupedal, argumenterer med at Norge må trene opp irakerne slik at USA kan trekke seg ut raskere. Krigstilhengerne holder nå på å få deler av antikrigsfronten til å akseptere at «nå må vi legge de gamle uenighetene bak oss og samle oss om å gjøre det beste ut av situasjonen». Og når det gjelder hva som er best, teller Washingtons røst mer enn de irakiske okkupasjonsmotstanderne.

USA koloniserer

Djupedal og andre, som hans partileder Kristin Halvorsen, har hele tida

vært mot at USA snarest må trekke seg ut. Derfor er de blinde for at de irakiske offiserene i marionetteregimet til Iayd Allawi er i USA sin hule hånd, og at USA langt i fra har tenkt å trekke seg ut av Irak. Tvert imot har de bygd verdens største ambassade der, henta en av sine mest erfarne og brutale koloniadministratorer dit og bygger planmessig opp et titalls militærbaser rundt i landet. Å trene offiserene er ikke å hjelpe irakerne til sjølstyring, men å delta i USAs strev med å kolonisere Irak.

Solidaritetsarbeid

De som vil ha USA ut, må avslå alle invittar til samarbeid med okkupanteren. Samtidig som det er nødvendig med en breiast mulig front mot at quislingsoldatene skal trenes opp i Norge, må det kastes krefter inn i å bygge opp det aktive solidaritetsarbeidet med dem som slåss i Irak mot okkupasjonen. I disse dager lanseres en norsk utgave av en slik støttekomite. Akp.no kommer tilbake til dette.

Demonstrasjon 23. oktober

Oslo
Stortinget
klokka 1230

- Ingen støtte til Bush!
- Hent soldatene hjem!
- Ingen norsk trening av irakiske marionettesoldater!

Nytt hefte om EU!

Røde Fanes ekstrasnummer 2a handler om forslaget til EUs nye grunnlov og annet aktuelt EU-stoff. 20 kroner. Bestill fra AKP.

Nytt hefte om feminisme!

Røde Fanes ekstrasnummer 3a: Kjersti Ericsson: Tidsklemma. Tina Wikstrøm Moen: Se verden som en engel! Økte klasseskiller mellom barn. Sekstimersdagen. Siri Jensen: Pensjonskommisjonen og kvinnene. Jorun Gulbrandsen: Mauta al-amrika! 20 kroner. Bestill fra AKP.

• Jubileumskonferanse

Nei til EU
1.–3. oktober
Folkets hus, Oslo
www.neitileu.no

• Oslo AKP: Ope møte

Om splittinga i AKP 1990
Innleiing ved Jorun Gulbrandsen
7. oktober 1900–2130
Grønland 28, Asylet

• Konferansen «Reloading RV»

Raud Valallianse
8.–10. oktober
Engebråten skole, Oslo
www.rv.no

• Globaliseringskonferansen

21.–24. oktober
Samfunnshuset, Oslo
www.globalisering.no

• Hent soldatane heim!

Demonstrasjon
23. oktober klokka 1230
Stortinget, Oslo

• Nei til EU: Kvinnekonferanse

30.–31. oktober
Samfunnshuset, Oslo
www.neitileu.no

• Nei til EU: Landsmøte

19.–21. november
www.neitileu.no

• Klassekampens julemesse

27. november
Bygdelagssamskipnaden,
Nordahl Bruns gate, Oslo

• 10-årsjubileum for

Nei-sigeren i 1994
28. november
www.neitileu.no

Abonner på **akp.no!**
Få avisa fritt tilsendt i posten kvar måned.
redaksjonen@akp.no